

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

21205 *Reial decret llei 11/2025, de 21 d'octubre, pel qual s'estableixen mesures per enfortir el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència i per complir les obligacions que estableix la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, per millorar la qualitat de vida de les persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible.*

I

La Llei 3/2024, de 30 d'octubre, per millorar la qualitat de vida de persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, té com a finalitat prioritària millorar tant la qualitat de vida com l'accés a serveis especialitzats de les persones que pateixen aquests processos, caracteritzats per la no existència d'un tractament curatiu específic, el poc temps de supervivència des del moment del diagnòstic, la ràpida evolució cap a un alt nivell de discapacitat i dependència i la necessitat d'integrar cures complexes sanitàries i socials.

Per complir aquesta finalitat, preveu el desplegament d'una sèrie de modificacions legislatives orientades a garantir la millor qualitat de vida, a través de l'agilitació dels tràmits administratius per al reconeixement de la discapacitat i la dependència. Al seu torn, la seva disposició addicional quarta encomana l'adaptació de determinats serveis que preveu la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, a les necessitats dels malalts d'ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible.

Aquesta adaptació ha de complir dues característiques, incloses en la mateixa disposició addicional quarta. La primera és l'adaptació dels serveis prestats des de la prestació d'assistència personal i del servei d'ajuda a domicili del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència (d'ara endavant, SAAD) a les necessitats de les persones sota l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, assegurant una garantia pública de supervisió i atenció continuada especialitzada 24 hores per prevenir el risc de mort evitable de persones diagnosticades amb ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, en aquella fase avançada de la malaltia que determina una dependència completa per a activitats bàsiques de la vida diària, així com assistència instrumental i personal derivada de problemes respiratoris i disfàgia. La segona d'aquestes característiques és que els drets, les prestacions i els recursos de caràcter social s'han de finançar complint el que estableixen els articles 9, 10 i 32 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre.

II

Per la seva banda, el Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD) compta amb tot just divuit anys de desenvolupament, si bé durant aquest temps va experimentar un estancament significatiu a causa de la retallada soferta en el seu finançament en la seva fase de creixement i consolidació. Aquest retrocés s'està revertint gràcies a un esforç sostingut, mitjançant el Pla de xoc impulsat pel Govern entre 2021 i 2023, i que va aprovar el Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència el 15 de gener de 2021, a través del qual el pressupost per a la dependència es va incrementar en 600 milions d'euros anuals, fins a arribar a un augment de l'aportació de l'Administració de l'Estat de 3.600 milions d'euros més en relació amb l'any 2021. Finalitzat el Pla de xoc, l'aportació anual de l'Administració General de l'Estat va ser, l'any 2024, de 3.478 milions, xifra que ha tingut

un efecte positiu sobre la reducció de la llista d'espera i la millora en la qualitat de l'atenció.

D'aquesta manera, l'increment de finançament derivat del Pla de xoc ha permès ampliar la cobertura, així com millorar la qualitat de l'atenció. Entre el 31 de desembre de 2020 i el 30 de setembre de 2025 el nombre de persones amb un programa individual d'atenció (PIA efectiu, és a dir, amb prestacions reconegudes) s'ha vist incrementat en més d'un 43 % i el nombre de persones que estan en llista d'espera a tot Espanya ha disminuït, en aquest mateix període, en més d'un 40 % (-41,8 %). En els últims cinc anys el nombre de persones amb prestacions reconegudes ha augmentat un 59,4 %, fins als 2.274.461, segons dades del tercer Panell del SAAD de 2025.

III

En aquest context, amb l'objecte de salvaguardar els drets a una atenció integral, equitativa i de qualitat en l'àmbit sanitari i social, s'aprova la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, que implica la necessitat d'abordar una sèrie de canvis legislatius orientats a garantir la millor qualitat de vida, a través de l'agilitació dels tràmits administratius per al reconeixement de la discapacitat i la dependència, en una millor atenció integrada entre els sistemes de cures socials i sanitàries, de les persones afectades per diferents processos, a més de l'esclerosi lateral amiotròfica, neurològics i no neurològics, d'origen divers, caracteritzats per una alta complexitat en les seves cures i amb un curs irreversible en poc temps. Tots ells es caracteritzen per un impacte social, sanitari, laboral i econòmic molt elevat, amb una ràpida progressió a una situació d'alta dependència i amb un patiment enorme per a les persones afectades, les seves famílies, les persones cuidadores i tota la nostra societat.

En consideració a aquesta situació i amb la finalitat de materialitzar de forma efectiva el manament d'adaptació del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència que atorga la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, aquest Reial decret llei introdueix com a novetat la creació del grau III+ de dependència extrema a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, que donarà accés a un nivell de protecció garantit per l'Administració General de l'Estat de 4.930 euros per a cadascuna de les persones beneficiàries d'aquest grau al mes, i possibilita així la supervisió 24 hores que la norma esmentada reconeix com a dret per prevenir el risc de mort evitable de persones diagnosticades amb ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, en aquella fase avançada de la malaltia que determina una dependència completa en les activitats bàsiques de la vida diària, així com assistència instrumental i personal derivada de problemes respiratoris i disfàgia. Això requereix un increment de la dotació pressupostària prevista el 2025 per finançar el nivell mínim de protecció garantit per l'Administració General de l'Estat, que redundarà al seu torn en la continuació de la sendera d'enfortiment del conjunt del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència iniciada amb el Pla de xoc de 2021, i que es xifra en 379 milions d'euros addicionals.

En la mateixa lògica d'atendre les necessitats addicionals generades per la implementació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, se situa l'increment del pressupost destinat al nivell convingut en dependència xifrat en 121 milions d'euros, que possibilita que l'aportació total de l'Administració General de l'Estat el 2025 ascendeixi a 904 milions d'euros.

IV

Per emprendre tot això és necessari dictar aquest Reial decret llei i introduir així una nova disposició addicional dissenyada a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, per establir el règim jurídic de les persones incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre.

Així mateix, és necessari modificar la disposició addicional cent sisena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, que estableix les quanties del nivell mínim de protecció garantit per l'Administració General de l'Estat per a cada persona beneficiària del SAAD, a fi de determinar un nivell mínim específic per a aquelles persones sota l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, que es trobin en el grau III+ de dependència extrema reconegut.

Tanmateix, aquestes modificacions legislatives no serien plenament efectives si no es reformés la normativa reglamentària que desplega la Llei 39/2006, de 14 de desembre, amb la modificació de determinats preceptes del Reial decret 1051/2013, de 27 de desembre, pel qual es regulen les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, establertes a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. D'aquesta forma, adaptar aquestes prestacions a la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, s'ha entès com una necessitat extra d'atenció per respondre a la rapidesa de l'avenç d'aquestes malalties i la necessitat de suports tècnics continuats una vegada reconegut el grau III.

Per complir el manament legal de creació d'una garantia pública de supervisió i atenció continuada especialitzada 24 hores, que tracta de prevenir el risc de mort evitable de les persones diagnosticades amb ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, en aquella fase avançada de la malaltia, s'ha optat per incrementar les quanties màximes de la prestació econòmica vinculada al servei, que únicament es pot destinar a ajuda a domicili, així com de la prestació econòmica d'assistència personal, perquè les persones amb grau III+ de dependència extrema reconegut puguin rebre l'atenció domiciliària que requereixin.

Aquesta modificació reglamentària no congela el rang, ja que s'introdueix la disposició final primera relativa a la salvaguarda de rang de disposicions reglamentàries. Sobre això, s'indica que els motius pels quals s'incorpora la seva modificació a aquest Reial decret llei són els que expressa l'STC 14/2020, de 28 de gener, en què l'FJ 5 fa el raonament següent: «Certament, a la Constitució de 1978 no hi ha reserves de reglament, com aquest Tribunal ha reiterat, la qual cosa implica que a la llei no li està vedada la regulació de matèries atribuïdes anteriorment al poder reglamentari (per totes, STC 87/2018, de 19 de juliol, FJ 3). Això ens ha portat a reconèixer "l'aptitud del decret llei per abordar una regulació que es podria haver inclòs en una norma reglamentària, sempre que l'exigència de sistematicitat en la regulació de la matèria faci aconsellable la seva regulació conjunta a través del decret llei (...)". Aprofundint en aquesta doctrina, hem de concloure que la utilització del decret llei només és constitucionalment legítima si la norma reglamentària no permet donar la resposta urgent que requereix la situació que segons el Govern és necessari resoldre (...)».

D'altra banda, amb l'objecte d'atendre el pagament de les obligacions que neixen a propòsit d'aquest Reial decret llei, es concedeix un suplement de crèdit en el Pressupost de la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030», servei 03 «Secretaria d'Estat de Drets Socials», programa 000X «Transferències i lliuraments interns», capítol 4 «Transferències corrents», article 42 «A la Seguretat Social» perquè el transfereixi «A l'IMSERSO, per a mínim garantit en dependència», per un import de 379 milions d'euros, concepte 427, subconcepte 00; i «A l'IMSERSO, per a nivell convingut en dependència (SAAD)», per un import de 121 milions d'euros, concepte 428.

L'import del suplement de crèdit per al nivell convingut en dependència implica una quantia addicional sobre l'aprovada a l'Acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència de 28 de juliol de 2025 per dur a terme la distribució territorial entre les comunitats autònomes del marc de cooperació interadministrativa, i els criteris de repartiment de crèdits de l'Administració General de l'Estat per al finançament durant 2025 del nivell acordat, previst a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per un import total de 783.197.420 euros. La tramitació dels expedients

que executin el crèdit suplementat, de manera excepcional, es cursa d'acord amb el règim especial que preveu la disposició addicional única.

Finalment, s'introdueix una disposició transitòria per la qual s'unifica la vigència d'aquest Reial decret llei amb la del Reial decret 667/2025, de 22 de juliol, pel qual es regula la concessió directa d'una subvenció al Consorci Nacional d'Entitats d'ELA (ConELA) per a la millora de la qualitat de vida de persones afectades per esclerosi lateral amiotròfica en fases avançades, que regula el règim de compatibilitat de les despeses subvencionables que estableix el Reial decret 667/2025, de 22 de juliol, d'acord amb el que estableix aquest Reial decret llei en relació amb la cobertura de les contingències pel SAAD.

V

D'altra banda, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, s'han de concretar les raons que justifiquen la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar les diferents mesures que preveu aquest Reial decret llei. Com ha declarat reiteradament aquesta jurisprudència (així, la Sentència del Tribunal Constitucional 61/2018, de 7 de juny, FJ 5), la fiscalització adequada del recurs al reial decret llei requereix l'anàlisi de dos aspectes des de la perspectiva constitucional: d'una banda, la presentació explícita i raonada dels motius que ha tingut en compte el Govern en la seva aprovació (sentències del Tribunal Constitucional 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 111/1983, de 2 de desembre, FJ 5, i 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 4) i, d'altra banda, l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi (sentències del Tribunal Constitucional 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 4).

Quant a la definició de la situació d'urgència, s'ha precisat que no és necessari que aquesta definició expressa de la necessitat extraordinària i urgent s'hagi de contenir sempre en el reial decret llei mateix, sinó que aquest pressupòsit cal deduir-lo igualment d'una pluralitat d'elements. L'examen de la concurrència del pressupòsit habilitador de la «necessitat extraordinària i urgent» sempre s'ha de portar a terme mitjançant la valoració conjunta de tots els factors que van determinar el Govern a dictar la disposició legal excepcional i que són, bàsicament, els que queden reflectits a l'exposició de motius de la norma i en el mateix expedient d'elaboració d'aquesta (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 4; 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 4; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3).

Quant a la segona dimensió del pressupòsit habilitador de la legislació d'urgència, concebuda com a connexió de sentit entre la situació de necessitat definida i les mesures que s'adopten en el reial decret llei, s'ha de considerar que el fi que justifica la legislació d'urgència no és cap altre que subvenir a «situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requereixin una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis» (SSTC 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8).

Així, la situació de necessitat extraordinària i urgent, que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola i que habilita l'aprovació de les mesures incloses en aquest Reial decret llei, deriva directament de les conseqüències inexorables que es derivarien de la seva no aprovació, que implicaria la no atenció immediata, continuada, individualitzada i especialitzada a la llar respectiva de les persones amb ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible. Aquestes veurien enormement minvada la seva qualitat de vida i, si s'escau, les seves famílies seguirien assumint gran part de la càrrega econòmica i personal que aquestes malalties generen.

La necessitat extraordinària i urgent d'aquesta reforma es fonamenta, a més, en raons objectives que requereixen la seva aprovació immediata. L'ELA avança ràpidament, cosa que significa que la dependència i les complicacions respiratòries es

manifesten en poc temps, i afecten significativament la qualitat de vida dels pacients i de les seves famílies, i això crea situacions d'alta vulnerabilitat.

En una qüestió com l'atenció a les persones afectades per aquest tipus de malalties en fase avançada, la posada en marxa d'un sistema de garantia pública d'atenció continuada presenta un caràcter summament urgent en què el temps emprat habitualment en una modificació successiva i ordinària de diverses normes implicaria el pagament d'un preu massa elevat, inassumible per a la societat espanyola.

La urgència d'aquesta regulació radica en la necessitat d'evitar fer passos enrere, i respondre, independentment de l'evolució demogràfica, a la universalitat com a principi que inspira la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. La demora en la tramitació dels expedients i en l'assignació de recursos no es pot prolongar sense que això impliqui un trencament inacceptable dels principis d'equitat, justícia social i atenció prioritària a la vulnerabilitat que fonamenten l'Estat del benestar. A més, aquesta situació genera una sobrecàrrega per a les famílies cuidadores, que assumeixen en solitari cures complexes sense suports institucionals, fet que agreuja les desigualtats socials i de gènere.

No actuar d'una manera immediata tindria un impacte directe (o incrementaria la pèrdua de drets) en la pèrdua de drets adquirits, un deteriorament més alt de la salut física i emocional de les persones dependents, i una pressió creixent sobre altres serveis públics, com el Sistema Nacional de Salut. Així mateix, es correria el risc de vulnerar compromisos internacionals en matèria de drets humans i protecció de les persones amb discapacitat.

L'adopció de mesures extraordinàries i d'aplicació immediata és imprescindible per millorar la coordinació entre administracions i assegurar el finançament necessari, amb la finalitat de protegir els drets de les persones dependents.

En conseqüència, per la seva finalitat i pel context d'exigència temporal en què es dicta, en aquest Reial decret llei concorren les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que requereix l'article 86 de la Constitució espanyola, per implementar els canvis legislatius i reglamentaris derivats de la urgència especial que requereix satisfer les cures de les persones dependents i, en especial, del col·lectiu de pacients especialment vulnerables que es veuen afectats per un procés degeneratiu i que afecta ràpidament la seva qualitat de vida.

D'altra banda, no hi ha afectació al dret electoral general, ja que es tracta d'una matèria aliena a l'objecte del projecte, ni a l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, segons la interpretació efectuada sobre aquesta qüestió pel Tribunal Constitucional (cfr. STC 134/2021, de 24 de juny de 2021, i STC 150/2017, de 21 de desembre de 2017).

Quant a la prohibició d'afectació als drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, una doctrina molt consolidada del Tribunal Constitucional la interpreta en els termes següents, que resumeix l'STC 139/2016, de 31 de juliol (FJ 6):

«1r) L'article 86.1 CE impedeix que amb el decret llei quedin afectats els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I CE, però aquest Tribunal ha rebutjat una interpretació extensiva d'aquest límit que suposaria el buidatge de la figura del decret llei, i el faria "inservible per regular amb més o menys incidència qualsevol aspecte concernent a les matèries incloses en el títol I de la Constitució". 2n) La clàusula restrictiva s'ha d'entendre de manera que no es redueixi al no-res la figura del decret llei, de manera que el que es prohibeix constitucionalment és que es reguli un règim general d'aquests drets, deures i llibertats o que vagi en contra del contingut o els elements essencials d'alguns d'aquests drets (STC 111/1983, de 2 de desembre, FJ 8, confirmada per altres de posteriors). 3r) El Tribunal no s'ha de fixar únicament en la manera com es manifesta el principi de reserva de llei en una determinada matèria, sinó que més aviat ha d'examinar si hi ha hagut "afectació" pel decret llei d'un dret, deure o llibertat regulat en el títol I CE, la qual cosa exigeix tenir en compte la

configuració constitucional del dret, el deure o la llibertat afectat en cada cas i fins i tot la seva ubicació sistemàtica en el text constitucional i la naturalesa i l'abast de la regulació concreta de què es tracti (...)».

Pel que fa al règim de les comunitats autònomes, es tracta d'un límit que la doctrina del Tribunal Constitucional ha considerat de forma flexible i finalista, de manera que, com sintetitza l'STC 23/1993, de 21 de gener (FJ 2): «(...) s'ha de tenir en compte que l'art. 86.1 CE utilitza un terme "règim de les comunitats autònomes" més extens i comprensiu que el mer d'"estatuts d'autonomia", per la qual cosa l'expressió esmentada s'ha d'interpretar, com ha dit la STC 29/1986 "en el sentit que el decret llei no pot afectar el règim constitucional de les comunitats autònomes, inclosa la posició institucional que els atorga la Constitució". D'aquest "règim constitucional", en formen part els estatuts, que no poden ser alterats per un decret llei, però també s'hi inclouen altres lleis estatals atributives de competències, que formen part del bloc de constitucionalitat, així com les lleis atributives de competència de l'article 150.1 CE, les lleis d'harmonització de l'article 150.3 i les lleis orgàniques a què es refereix l'article 150.2 CE. Per tant, el decret llei no pot regular objectes propis d'aquelles lleis que, de conformitat amb l'article 28.1 LOTC, s'hagin aprovat, dins del marc constitucional, per delimitar les competències de l'Estat i de les diferents comunitats autònomes o per regular o harmonitzar l'exercici de les seves competències.

Més enllà d'aquest "règim constitucional", el camp normatiu dels decrets llei es correspon amb la competència legislativa de l'Estat, no hi ha cap obstacle constitucional perquè el decret llei, en l'àmbit de la competència legislativa que correspon a l'Estat, pugui regular matèries en les quals una comunitat autònoma tingui competències, però en les quals incideixi una competència legislativa de l'Estat, sempre que aquesta regulació no tingui com a finalitat atribuir competències o delimitar positivament l'esfera de competències de les comunitats autònomes.

Certament, l'exercici de les competències d'un ens pot afectar en alguna mesura les de l'altre. Però quan la Constitució veda al decret llei "afectar" el règim de les comunitats autònomes, es refereix a una delimitació directa i positiva de les competències mitjançant aquest instrument normatiu, i no a qualsevol regulació que indirectament "incideixi" en les competències autonòmiques. Altrament, es buidarien pràcticament de contingut els àmbits de regulació sobre els quals el decret llei es pot projectar, atès que és molt difícil trobar un objecte normatiu en el qual no incideixi d'una manera o altra alguna competència autonòmica».

De forma més concreta, la Sentència del Tribunal Constitucional 18/2016, de 4 de febrer de 2016, es va pronunciar de manera expressa sobre l'abast del límit material consistent en l'afectació al règim de les comunitats autònomes en l'àmbit de la promoció de l'autonomia i atenció a les persones en situació de dependència, i en el fonament jurídic 5 indicava el següent: «La mateixa sort ha de córrer la queixa relativa a la infracció del límit material consistent en l'afectació al règim de les comunitats autònomes en què, segons la demanda, incorrien l'article 22.2 i la disposició addicional novena, relatius a la constitució del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, atès que ja hem assenyalat recentment [STC 81/2015, de 30 d'abril, FJ 6 b)] que aquest límit "no podria mai arribar a comprendre qualsevol mesura que d'alguna manera pogués afectar les comunitats autònomes, o una comunitat autònoma (i no el 'règim de les comunitats autònomes' dissenyat en general en la Constitució), ja que si fos així, i tenint en compte el desplegament que ha assolit la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes esbossada en el títol VIII de la Constitució, es faria impossible la utilització d'aquest instrument normatiu per part del Govern de la nació, i comprometria fins i tot l'exercici de les funcions que també li assigna aquesta mateixa Constitució". En suma, és clar que una disposició del Govern, tendent a reestructurar els instruments de cooperació necessaris en l'àmbit de la promoció de l'autonomia i atenció a les persones en situació de dependència, no persegueix una delimitació directa i positiva de les competències mitjançant el decret llei, ja que aquest límit material no impedeix

qualsevol regulació que indirectament incideixi en les competències autonòmiques. Altrament, es buidarien pràcticament de contingut els àmbits de regulació sobre els quals es pot projectar el decret llei, atès que és molt difícil trobar un objecte normatiu en el qual no incideixi d'una manera o altra alguna competència autonòmica (STC 23/1993, de 21 de gener, FJ 2; en el mateix sentit, STC 332/2005, de 15 de desembre, FJ 8»).

VI

Aquest Reial decret llei s'adequa als principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Així, s'adequa als principis de necessitat i eficàcia, atès que l'ELA avança ràpidament, cosa que significa que la dependència i les complicacions respiratòries es manifesten en poc temps, i afecten significativament la qualitat de vida dels pacients i de les seves famílies, i això crea situacions d'alta vulnerabilitat tant per als pacients com per als seus familiars. Per pal·liar aquesta situació, cal i és necessària una intervenció eficaç i l'adaptació dels serveis prestats des de la prestació d'assistència personal i del servei d'ajuda a domicili del Sistema per a la Promoció de l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD) a les necessitats de les persones sota l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, assegurant una garantia pública de supervisió i atenció continuada especialitzada 24 hores per prevenir el risc de mort evitable de persones diagnosticades amb ELA o altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible.

Pel que fa al principi de seguretat jurídica, aquesta norma és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, i en particular amb la Llei 39/2006, de 14 de desembre, atès que aquest Reial decret llei s'inspira en alguns dels principis que propugna la Llei esmentada a l'article 3, i en concret amb el caràcter públic de les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, la universalitat en l'accés de totes les persones en situació de dependència, en condicions d'igualtat efectiva i no-discriminació, i la promoció de les condicions necessàries perquè les persones en situació de dependència puguin portar una vida amb el màxim grau d'autonomia possible. Així mateix, aquesta norma s'alinea amb el manament que recau sobre el Govern que recull la disposició addicional quarta de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, perquè en el termini de dotze mesos es duguin a terme les actualitzacions normatives que siguin necessàries per complir els drets que la mateixa Llei crea a favor de les persones que pateixen ELA i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible. Pel que fa al principi de proporcionalitat, la norma no conté mesures restrictives de drets ni imposa obligacions als ciutadans o les empreses, de manera que conté la regulació imprescindible per atendre la necessitat que s'ha de cobrir amb la norma.

Quant al principi de transparència, aquesta norma és clara quant a l'exposició dels seus objectius, com també ho és la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu que l'acompanya.

Finalment, respecte del principi d'eficiència, la norma no genera càrregues administratives per al compliment dels seus objectius, de conformitat amb el que preveu la Llei 39/2006, de 14 de desembre, atès que l'adopció de mesures extraordinàries i d'aplicació immediata és imprescindible per agilitzar la tramitació d'expedients, millorar la coordinació entre administracions i assegurar el finançament necessari, amb la finalitat de reduir substancialment els temps d'espera i protegir els drets de les persones dependents.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de la regla 1a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 21 d'octubre de 2025,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.*

S'afegeix la disposició addicional dissetena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional dissetena. *Règim jurídic de les persones incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, per millorar la qualitat de vida de persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible.*

1. Es crea un nou grau III+ de dependència extrema, que inclou les persones que tenen reconegut el grau III de dependència i estan diagnosticades amb esclerosi lateral amiotròfica en la fase avançada de la malaltia que determina una dependència completa per a activitats bàsiques de la vida diària, així com assistència instrumental i personal derivada de problemes respiratoris i disfàgia. També s'hi inclouen les persones que tenen reconegut el grau III de dependència i estan diagnosticades amb altres malalties o processos d'alta complexitat i curs irreversible, segons els criteris que estableix el reglament que determini l'àmbit d'aplicació de la Llei 3/2024, de 30 d'octubre, de conformitat amb el que estableix la seva disposició final setena.

2. A aquest grau III+ de dependència extrema se li assigna un nivell mínim de protecció específic, garantit per l'Administració General de l'Estat, en funció de la prestació o el servei que es gaudeixi.

Les persones que tinguin reconegut un grau III+ de dependència extrema tenen reconegut l'accés a una prestació econòmica vinculada al servei, de conformitat amb l'article 17, que únicament es pot destinar a ajuda a domicili, o a una prestació econòmica d'assistència personal, en els termes que preveu l'article 19.»

Article segon. *Modificació de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023.*

S'afegeix el paràgraf següent al final de la disposició addicional cent sisena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, que queda redactat en els termes següents:

«Així mateix, es fixa la quantia del nivell mínim de protecció garantit per l'Administració General de l'Estat per a cada persona beneficiària del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, inclosa en el grau III+, de dependència extrema, en 4.930 euros al mes.»

Article tercer. *Modificació del Reial decret 1051/2013, de 27 de desembre, pel qual es regulen les prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, establertes a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.*

S'afegeix el paràgraf següent al final de l'annex IV, que queda redactat en els termes següents:

«Així mateix, es fixen en 9.859 euros les quanties màximes tant de la prestació econòmica vinculada al servei d'ajuda a domicili com de la prestació econòmica

d'assistència personal, corresponents a les persones incloses dins del grau III+ de dependència extrema.»

Article quart. *Concessió d'un suplement de crèdit en el pressupost de la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030».*

1. Amb l'objecte d'atendre el pagament de les obligacions generades per aquest Reial decret llei en relació amb les persones amb esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties d'alta complexitat i curs irreversible la qualitat de vida de les quals es pretén millorar, així com adequar el crèdit a les necessitats pressupostàries transversals del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, es concedeixen els suplementes de crèdit següents en el pressupost de la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030», servei 03 «Secretaria d'Estat de Drets Socials», programa 000X «Transferències i lliuraments interns», capítol 4 «Transferències corrents», article 42 «A la Seguretat Social», que es finançaven de conformitat amb el que estableix l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària:

a) Concepte 427, subconcepte 00 «A l'IMSERSO, per a mínim garantit en dependència», per un import de 379 milions d'euros.

b) Concepte 428 «A l'IMSERSO, nivell convingut en dependència (SAAD)», per un import de 121 milions d'euros.

L'import del suplement de crèdit per al nivell convingut en dependència implica una quantia addicional sobre l'aprovada a l'Acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència de 28 de juliol de 2025 per dur a terme la distribució territorial entre les comunitats autònomes del marc de cooperació interadministrativa, i els criteris de repartiment de crèdits de l'Administració General de l'Estat per al finançament durant 2025 del nivell acordat, previst a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per un import total de 783.197.420 euros, i la seva distribució es regeix pel procediment que estableix la disposició addicional única.

3. Sense perjudici de l'expedient de despesa que tramiti la Secretaria d'Estat de Drets Socials a favor de l'IMSERSO, i s'imputi a les aplicacions pressupostàries de l'apartat 1 d'aquest article, l'aprovació d'aquest Reial decret llei és un pressupòsit suficient per a la generació de crèdit en les aplicacions pressupostàries següents i en les quanties que s'indiquen a continuació:

a) Aplicació pressupostària 31.34-451.1 «Per a atenció a persones en situació de dependència: nivell mínim de protecció», per un import de 379 milions d'euros.

b) Aplicació pressupostària 31.34-451.2 «Per a atenció a persones en situació de dependència: nivell acordat de protecció», per un import de 121 milions d'euros.

4. El que estableix aquest article no és aplicable a la Comunitat Autònoma del País Basc i a la Comunitat Foral de Navarra, d'acord amb el que estableix la disposició addicional segona de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, en relació amb el règim aplicable als sistemes de concert i conveni.

Disposició addicional única. *Regles especials per dur a terme el repartiment addicional de fons vinculat al suplement de crèdit aprovat mitjançant l'article quart.*

1. En el repartiment a les comunitats autònomes dels fons vinculats al suplement de crèdit aprovat en virtut de l'article quart no calen els tràmits ni les autoritzacions que estableixen els articles 74.5 i 86 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, ni els dels articles 8 i següents de la Llei 39/2006, de 14 de desembre. Sense perjudici d'això, és aplicable el que preveu l'article 86.2 Sisena i Setena de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

2. Per al lliurament dels fons, n'hi ha prou amb l'adopció d'una resolució de la persona titular de la Direcció General de l'IMERSO en què s'indiqui la quantitat corresponent a cada comunitat autònoma en relació amb els fons que siguin rellevants. Aquesta resolució s'ha d'acompanyar de les respectives autoritzacions i compromisos de despesa, que s'han d'instrumentar en un únic acte per a cada comunitat autònoma.

3. La resolució que indica l'apartat anterior ha de seguir els criteris de distribució i obligacions normalitzades que estableix l'«Acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència de 28 de juliol de 2025 per dur a terme la distribució territorial entre les comunitats autònomes del marc de cooperació interadministrativa, i els criteris de repartiment de crèdits de l'Administració General de l'Estat per al finançament durant el 2025 del nivell acordat, previst a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, per un import total de 783.197.420 euros».

Disposició transitòria única. Règim de compatibilitat amb el Reial decret 667/2025, de 22 de juliol, pel qual es regula la concessió directa d'una subvenció al Consorci Nacional d'Entitats d'ELA (ConELA) per a la millora de la qualitat de vida de persones afectades per esclerosi lateral amiotròfica en fases avançades.

1. La contractació, la solució jurídica assimilada o la prestació de nous serveis d'assistència sociosanitària domiciliària, als quals es refereix l'article 7.1.a) del Reial decret 667/2025, de 22 de juliol, deixa de ser una despesa subvencionable quan aquest servei quedi garantit de forma efectiva per la prestació econòmica vinculada a atenció domiciliària o per a assistent personal a què tenen dret les persones en grau III+ de dependència en virtut d'aquest Reial decret llei. Igualment, deixen de ser subvencionables les despeses associades a possibles pròrrogues d'aquells instruments des del moment en què passi la circumstància referida.

A l'efecte de valorar el caràcter subvencionable de les despeses per aquesta causa s'ha de tenir en compte la data de formalització dels instruments jurídics rellevants subscrits per l'entitat beneficiària. Així mateix, l'òrgan concedent de la subvenció pot dictar instruccions per comprovar l'efectivitat de la prestació del servei pel Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.

2. Si el règim transitori a què es refereix l'apartat anterior ocasiona una inexecució de la subvenció per part de l'entitat beneficiària, el reintegrament que pertorqui practicar per aquesta causa està exempt dels interessos de demora referits a l'article 40 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

Disposició final primera. Salvaguarda de rang de disposicions reglamentàries.

Les determinacions incloses en normes reglamentàries que són objecte de modificació per part d'aquest Reial decret llei poden ser modificades per normes del rang reglamentari corresponent a la norma en què figuren.

Disposició final segona. Títol competencial.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.1a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Disposició final tercera. Desplegament reglamentari i execució.

S'habilita el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

21 d'octubre de 2025.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN